

حرف درشت

آیا بودجه فحش است؟

✎ **پوریا عالمی**

● الان که به لطف اینترنت مردم روی مسئله بودجه ۹۷ حساس شده‌اند، هر روز یک چیزی از بودجه رو می‌شود. البته بودجه همیشه همین‌طوری تخس و اپتا می‌شده است.

خلاصه الان طوری شده که تا اسم «بودجه» می‌آید، آدم منقبض می‌کند و فکر می‌کند الان ناغافل یک آمپول گاوی از قفا بهش می‌زنند.

درواقع وقتی حرف بودجه ۹۷ می‌شود، آدم اعصابش می‌ریزد به‌هم.

این‌طور که پیش می‌رویم، به نظر ما «بودجه» کم‌کم تبدیل به فحش می‌شود.

مثلا یک‌طوری شده که این فحش‌ها را خواهیم شنید:

پزربودجه: کسی که پدر بودجه را درآورده.

مادربودجه: کسی که مادر بودجه را به عزایش می‌نشاند.

بودجه‌خو: کسی که بودجه را می‌خورد.

خاربودجه: کسی که تنش برای بودجه می‌خارد.

بودجه‌ده: کسی که بودجه را به باد می‌دهد.

بودجه‌خل: کسی که مردم را با خوردن بودجه خل می‌کند.

بودجه‌ساز: کسی که با بودجه خودش را می‌سازد.

دور دنیا

لشکرکشی ستاره‌ها در راه پیمایی زنان

پایان خشونت و سکوت

آغاز فرهنگ تازه

● یک‌سال پس از ورود دونالد ترامپ به کاخ سفید و در سالگرد راهپیمایی‌هایی که به‌ویژه زنان علیه رئیس‌جمهور آمریکا برپا کردند، بار دیگر شهرهای آمریکا صحنه راهپیمایی زنان شد که اکنون به‌عنوان نیرویی سیاسی مطرح شده‌اند. راهپیمایی‌های اسمال لاس در شهرهایی مانند لس‌آنجلس، امسال حتی بیش از سال گذشته شاهد حضور و سخنرانی سلب‌ریتی‌ها و ستاره‌های سینما بود. در لس‌آنجلس تایمز به نقل از صفحه توئیتر اریک گارستی، شهردار لس‌آنجلس، از گردهم‌آمدن جمعیتی بالغ بر ۶۰۰ هزار نفر در راهپیمایی روز گذشته در اطراف تالار شهر خبر داد. به نوشته این روزنامه، گروهی از زنان قدرتمند هالیوود از جمله اوا لانگوریا، اسکالرل جوهانسون، آلفر وودارد، اولیویا مان، ناتالی پورتمن و وایولا دیویس برای این جمعیت خشمگین نطق‌های سیاسی آتشزینی ایراد کردند. راهپیمایی زنان لس‌آنجلس امسال علاوه‌بر دونالد ترامپ، انگیزه‌هایی قوی مانند رسوایی آزارهای جنسی در هالیوود و محیط‌های کاری و همچنین در عالم سیاست داشت که بسیاری از بازیگران برجسته‌تر را نیز به افشاکاری واداشت. و از جمله به جنبش‌هایی با هشتگ #MeToo و Time’s Up در شبکه‌های اجتماعی منجر شد.

وایولا دیویس، بازیگر سیاه‌پوست برنده جایزه اسکار، به تجربه خودش و حضورش در جنبش افشای آزارها اشاره کرد. «من امروز فقط برای #MeToo ها صحبت نمی‌کنم، بلکه از آنهایی که هنوز سکوت کرده‌اند نیز آگاهی دارم». الزابت بنکر که در فیلم «دبلیو» نقش همسر جورج دبلیو بوش، رئیس‌جمهور اسبق آمریکا، را بازی کرد، ناتالی پورتمن، بازیگر برنده اسکار «قوی سیاه» که دخترچه کوچکش را در تظاهرات در آغوش داشت، میرا سورونینو که امش در میان قربانیان سوره‌فرا، در هالیوود مطرح شده بود، الیسون جانی، لوپیتا نیانگو و ماریسا تومی از دیگر شرکت‌کنندگان و سخنرانان مشهور این راهپیمایی بودند.

ناتالی پورتمن خطاب به جمعیت گفت: «شما به جهان گفتید که زمان خشونت تمام شده است، شما به جهان گفتید که زمان سکوت و به پایان رسیده است. شما به جهان گفتید که زمان یک روز تازه رسیده است. اکنون زمان یک فرهنگ جدید است و زمان برای فکرکردن درباره خواسته‌ها و نیازها و تمایلات هر شخص». آلفر وودارد، بازیگر و تهیه‌کننده سینما، تلویزیون و تئاتر و فعال سیاسی، از دیگر چهره‌های سرشناس این تظاهرات بود. او گفت: «این همان است که ما هستیم. این انسانیت ماست. ما یک جمعیت نیستیم، ما افرادی هستیم با تاریخ‌های فردی که کنار هم‌دیگر ایستاده‌ایم تا آنچه را بر زبان می‌آوریم، عملی کنیم. من می‌خواستم تک‌تک مردم انگیزه بیابند و از آنها می‌خواستم بداندند که فعال‌بودن - و مقاصمت‌کردن - وساختن- یک اقدام شورانگیز است. این یک نعمت است». او افزود: «چیزی که من به‌عنوان یک زن سیاه‌پوست هنگام بزرگ‌شدن فهمیدم این است که وقتی کسی از حقوقش کوتاه بیاید، حقوق خود را در معرض خطر قرار می‌دهد».

وودارد از سال ۲۰۰۰ در انتخابات ریاست‌جمهوری فعال بوده و خانه‌به‌خانه بر درها کوبیده است تا مردم را به رای‌دادن تشویق کند. به اعتقاد او، یک هدف از راهپیمایی امسال زنان با شعار «قدرت افکار عمومی»، سازماندهی رای‌دهندگان آمریکایی برای انتخابات میان‌دوره‌ای ۲۰۱۸ است.

شترت روزنامه

www.sharghdaily.ir

دوشنبه ۲ بهمن ۱۳۹۶ • ۴ جمادی‌الاول ۱۴۳۹ • ۲۲ ژانویه ۲۰۱۸ • سال پانزدهم • شماره ۳۰۶۷ • ۱۶ صفحه اذان ظهر تهران ۱۲:۱۶ • اذان مغرب ۱۷:۴۱ • اذان صبح فردا ۵:۴۳ • طلوع آفتاب ۷:۱۰

روزنفرها

کارتون خواب

✎ **سپهیل محمدی**

تعطیلی دولت ترامپ در سالگرد یک سالگی اش

تجربه دیگران

راهی دراز تا بهبودی کودکان محبوس

روان‌پزشکان و مددکارانی که ۱۳ کودک و جوان را بعد از چندین سال حبس در خانه‌شان در کالیفرنیا از نزدیک معاینه کرده‌اند، معتقدند آنها تا بهبودی کامل راهی طولانی در پیش دارند. شبکه خبری ABC گفت‌وگویی با چند کارشناس، به وضعیت ۱۳ فرد ۲۹ساله پرداخته است که از آنچه تقریباً اتاق شکنجه بوده، نجات یافته‌اند. کارشناسان متفق‌القول هستند که این افراد سال‌ها درمان را پیش‌رو دارند.

به گفته این روان‌پزشکان، افراد نجات‌یاب‌کرده اکنون در آغاز راه شناخت هستند و به‌تدریج یاد می‌گیرند چگونه در جهانی زندگی کنند که تا یک هفته پیش از آن شناختی واقعی نداشته‌اند.

از زمان دستگیری دیوید و لوئیس توررین، پدر و مادر این خانواده ۱۵انفـری، در اوایل این هفته، مشخص شده است این کودکان و جوانان در خانه محبوس بوده‌اند، به میلمان زنجیر شده‌اند، گرسنگی کشیده‌اند و اغلب امکان استفاده از توالت را نداشته‌اند. بعضی از بچه‌ها آن قدر با دنیا ناآشنا بودند که متوجه نمی‌شدند مفهوم افسر پلیس یا پزشک چیست.

پاتریشیا کاستالس، مدیرعامل مرکز راهنمایی و مشاوره The Guidance Center در لانگ‌بیچ کالیفرنیا، سازمانی غیرانتفاعی که برای بهداشت روانی هزاران کودک فعالیت می‌کند، می‌گوید: «لازم نیست به مدرسه بروید تا یاد بگیرید افسر پلیس یعنی چه، این را از همان آغاز برخورد با دنیا یاد می‌گیرید. کاستالس خود مددکار اجتماعی بالینی است و تخصصی در درمان قربانیان آدم‌ربایی دارد که بعضی از آنها سال‌ها محبوس بوده‌اند. او می‌گوید: «اینکه حتی در این

خطر قرار می‌دهد».

او نمی‌داند، گویای آن است که محیط آنها تا چه حد بد بوده است. حتی بعد از آنکه تحت درمان کامل هم قرار بگیرند، یک شوک فرهنگی را تجربه خواهند کرد». خواهران و برادران توررین، هفت بزرگسال و شش کودک هستند که به احتمال زیاد به سال‌ها درمان نیاز دارند و کارشناسان روان‌پزشکی معتقدند در صورت امکان، بهترین راه نگه‌داشتن آنها در کنار هم و درمان گروهی است.

به گفته کاستال، جوان‌ترین این افراد از همه سادۀ بهبود می‌یابند. او اظهار خوش‌بینی کرده است در نهایت و به مرور زمان، همه آنها می‌توانند یاد بگیرند یک زندگی نسبتاً عادی را در پیش بگیرند.

دکتر بابک زمانی
رئیس انجمن سکته مغزی

چندی پیش یک کنفرانس با موضوع تخصص و اخلاق برگزار شد. توجه به این نکته یعنی تعریف اخلاق در سطوح مختلف پیشرفت‌های تکنولوژیک جوامع مختلف اهمیتی اساسی دارد و این موضوع به‌ویژه در جامعه ما به‌دلیل فرهنگ کهن و ناهمگونی آن پیشرفت‌های تکنولوژیک اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. از آنجاکه شیوه کار تک‌تک افراد را نمی‌توان تحت کنترل قرار داد، اخلاق به‌عنوان معیاری که افراد به‌ناچار در قضاوت درباره خود به آن محتاج هستند ضرورت خود را آشکارا نشان می‌دهد.

این موضوع، هرچه تخصص افراد بیشتر باشد، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. به‌علاوه وقتی کار به نظارت می‌کشد نیاز به معیارهایی بیرونی پیش می‌آید که اعمال آنها خود رفتاری غیر اخلاقی می‌نماید، به‌ویژه که نظارت در این‌گونه موارد باید در مواردی اعمال شود که تا پیش از آن خلاف محسوب نمی‌شد و نظارت و برخورد حکومت با آنها بالطبع به معنای گسترش دایره خلاف خواهد بود. به عبارت دیگر مردم وقتی مرتکب خلاف نمی‌شوند هم رفتارهایی به غایت گوناگون دارند

تئاتر نامتعارف

زخم خورندگان و تشنگان محبت

توماج دانش‌بهزادی*

در مجموعه‌ای پربایه مستندات، درصدد آشنایی مردم و مسئولان با کارکردهای دیگر هنر تئاتر و به‌طور خاص سهیم‌کردن این نوجوانان با بخش نویسن آموزشی و فرهنگی و کم‌رنک‌کردن تاثیر خشونت در همه ابعاد زندگی این نوجوانان بودیم. از دل مجموعه مستند- داستانی «پس از حبس» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی فرزاد خوش‌دست و بازیگری و مربیگری توماج دانش‌بهزادی به سفارش شبکه سوم صداوسیما، نمایش «خط باریک قرمز» خلق شد؛ نمایشی که کاملیا غزلی نویسنده‌اش را برعهده دارد و این‌روزها نتیجه تلاش سه ماه کار سخت و مداوم با تعدادی از بچه‌های کانون اصلاح و تربیت را روی صحنه جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر می‌توان دید. همه می‌دانیم از مهم‌ترین معضلات اجتماعی که در ایران با آن روبه‌رو هستیم، مسائل مربوط به اثرات شدید فقر بر خانواده‌هایی است که در طبقات فرودست جامعه زندگی می‌کنند. اشکال گوناگونی از فقر گریبان آنها را گرفته است. فقر فرهنگی و آموزشی نمونه‌های بارز این چرخه هستند. کودکان و نوجوانان این قشر به دلیل دست‌وپنجه نرم‌کردن برای حیات و زیستن ساده، رمقی برای بهروزی و والا شدن را در خویش نمی‌بینند. اکثر پدرومادهای این نوجوانان با مشکلاتی از قبیل نوجوانانی بی‌کاری، عدم مهارت خاص، عدم دسترسی به محیط‌های ورزشی، فرهنگی (تئاتر، سینما، کتابخانه و...) درگیرند. در نتیجه نوجوانان این طبقات سهم بسیار ناچیزی از آموزش دارند و از سنین پایین جذب خیابان و اقتصاد مبتنی بر خیابان می‌شوند. ثمره این استسقرار و همزیستی با خیابان، بازتولید خشونت در اشکال گوناگون است.

این نوجوانان در دل این چرخه خشونت قرار دارند و برای ارضای امیال ساده و معمولی یا پیچیده‌شان، اولین و مؤثرترین راه را اعمال خشونت می‌دانند. من در کانون، نوجوانی را دیدم که برای خریدن موبایل یک دریل درزیده بود یا برای شام چند گونی برنج، نوجوانانی که دیدم که برای کمک به اقتصاد خانه‌شان مواد می‌فروختند و... در محیط اجتماعی و زندگی این نوجوانان دم‌ست‌ترین شغل، کارکردن در بازار فروش مواد است. در خانه‌هایشان که باز می‌شود، درواقع ورودی بازار موادفروشان است و زبان این بازار خشونت است. مهم‌ترین مدرسه‌ای که این نوجوانان در آن مشغول آموزش هستند مدرسه خشونت است. وقتی از دور در خانه‌هایمان، در برنامه‌های تلویزیون یا در نوشته‌های روزنامه‌ها یا پیچپه‌های دوره‌می و شعارها و دستورالعمل‌ها، در مورد بچه‌های کانون اصلاح و تربیت حرف می‌زنیم یا حتی می‌اندیشیم، آنها را با برچسب‌هایشان تصور می‌کنیم: زدها، زورگیرها و... . اما من چشم‌درچشم، نفس‌درنفس، شانه‌به‌شانه و با پوست و استخوان فارغ از برچسب‌ها آنها را دیدم و شناختم؛ نوجوان‌هایی زخم‌خورده و تشنه فراگیری دیدم با ضربیه هوشی بالا که این ویژگی را از خیابان و تلاش مداوم برای بقا کسب کرده‌اند. نوجوانانی رنجور و تشنه محبت و دیده‌شدن. نوجوانانی که حتی سعی کردیم در عکس‌های منتشرشده چهره‌هایشان نیز چندان مشخص نباشد تا برای سال‌های بعدشان مشکلی پیش نیاید. دوره نوجوانی دوره کم‌گشنگی و چندپارگی «من» و هویت است. این دوره نقش مهمی در شکل‌گیری و ساخته‌شدن هویت انسان دارد؛ تئاتر می‌تواند زندگی مسالمت‌آمیز اجتماعی، درک و قبول دیگرری، رویه‌روشدن با مشکلات و تلاش برای بهسازی آنها، مسئولیت‌پذیری و... را به کودکان و نوجوانان بیاموزد. به امید روزی که این مقوله فرهنگی- آموزشی در مرزوبوممان گسترش پیدا کند.

آکادمی

اخلاق و حرفه

چه یادآوری اصول اخلاقی برای آن متخصص دارند؟ جواب‌ها همه در اینجا روشن است. پس بپرسیم که آیا طبیب حق دارد وظیفه اخلاقی‌اش را جز از طریق نحوه کارش و مثلاً با رایگان درمان‌کردن بیماران اعمال کند؟ به گمان من پاسخ این پرسش هم روشن است، اما به‌صراحت نمی‌توان گفت! چراکه سال‌هاست تنها ارزش اخلاقی عمده درباره پزشکان این است که یا پول نگیرند یا ازان بگیرند! من خود بارها و بارها شاهد بوده‌ام بیماریاری را که به جهت آشنایی با همکاری مایل به دریافت حق ویزیت از ایشان نیستم و نگرانی خود را از ویزیت پرداخت‌نشده کتمان نمی‌کنم حتی گاه به‌صراحت ابراز می‌کنند که می‌ترسند همان اتفاقی که در بالا توضیح دادم بیفتد، یعنی اینکه ارزش اخلاقی و اخلاص کاری‌ام از انجام بهینه تخصصم به بخشش بی‌معنی پول، آن هم به کسانی که نیازشان نه پول نه تخصص من بوده است، جایه‌جا شود. روز باید بر این نقاط بدیهی، اما نادیده نوری افکنده شود. شاید آن روز متخصصان را از خیرات و مبرات منع کنند یا راهکارهای اخلاقی مطابق اخلاقیات مدرن برای آن ببیندیشند به‌علاوه نگاهی اخلاقی بر سایر رفتارهای متخصصان ببینازند مثلاً بپرسند کار اقتصادی غیرپزشکی برای متخصصان پزشکی تا چه حد اخلاقی است؟ یا سرمایه‌گذاری برای متخصصان در چه حرفه‌هایی اخلاقی‌تر محسوب می‌شود؟

هاشور

یک عکس / یک کنسرت

مهراد الیاسی

همه مدیران ادارات کل استان‌ها نیز باید پای این دستورالعمل‌ها بایستند، به خبرنگاران گفت: «حتماً اگر مسئله‌ای خلاف دستورالعمل و رویه عمومی باشد؛ مورد نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیست. قطعاً از نظر ما حضور نوازندگان خانم روی صحنه کنسرت‌های ارکسترال اشکالی ندارد و همه‌جا هم باید با همین رویه نسبت به حضور هنرمندان خانم روی صحنه اقدام کنند». روند حذف نوازندگان خاندن در چند سال اخیر به‌تدریج در شهرهای مختلف آغاز شده و هنوز ادامه دارد و تنها امیدواری ما می‌تواند این باشد که حرف‌های وزیر ارشاد وعده جذاب دیگری نباشد که مسئولان دیگر هم در طول این سال‌ها به زبان آورده‌اند؛ چراکه همه‌چیز در ظاهر درست به نظر می‌رسد. منع قانونی درباره نوازندگی خانمها

وجود ندارد. وزیر ارشاد مخالف است و مجوزهای لازم از ارشاد صادر می‌شود، اما گویا اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان (و چند شهر دیگر) در این زمینه به شکل خودمختار عمل می‌کنند. درعین‌حال، شایعه مخالفت امام‌جمعه اصفهان با نوازندگی خانمها در شهر اصفهان وجود دارد که مبنای شرعی آن مشخص نیست و این سؤال مطرح است: «اگر همخوانی خانمها

و ساززندن آقابان در شهرهای دیگر بدون مشکل برگزار می‌شود، دلیل منطقی منع نوازندگی خانمها در اصفهان چیست و اصولاً چه‌چیز ساززندن زن‌ها را استثنا می‌کند؟». از طرفی گروه ارکستر ملی اصفهان، به رهبری مرتضی شفيعی، در اجرای کنسرت سالار عقیلی در اصفهان، کوچک‌ترین واکنشی به نبود امکان اجرای نوازنده خانم گروه نشان نداد و این موضوع، اعتراض کاربران شبکه‌های اجتماعی و بحث‌های مختلفی را در پی داشت. بسیاری اعتقاد داشتند نشان‌دادن اعتراض نمادین گروه، از جمله سکوت پک‌دقیقه‌ای یا خواندن متن اعتراضی می‌تواند برخورد سلیقه‌ای را که در خفا و به آرامی در جریان است، به روی صحنه بیاورد و در معرض قضاوت عمومی قرار دهد. به قول هانا آرنت، هرجا قدرت اجتماعی وجود دارد، مسئولیت اجتماعی نیز هست.

بسیاری از کاربران به‌درستی به این نکته اشاره می‌کردند که اعتراض نمادین سالار عقیلی به‌عنوان خواننده گروهی که یکی از اعضایش فقط به‌دلیل جنسیت متفاوت از اجرا منع شده است و اعلام همبستگی نوازندگان مرد با همکار خود، حداقل می‌توانست از عادی و طبیعی‌برگراشدن روند حذف نوازندگی خانم‌ها جلوگیری کرده و موضوع را در سطح عمومی‌تری مطرح کند؛ کاری که به جای یک شخص یا گروه، یک عکس و یک نگاه انجام داد.

پرنده آبی

سه‌برابردن قیمت دلار در کمتر از چند روز را یادآوری کرده‌اند و عده‌ای دیگر بر مفهوم آینده‌هراسی تمرکز کرده‌اند. منتقدان روحانی به‌درستی این جمله روحانی را یادآوری کرده‌اند که در مناظره‌های انتخاباتی گفتند: «انتجان رونق اقتصادی ایجاد کنم... و... و...» و حالا از او خواسته‌اند بیاید و وضعیت را بررسی کند و راهی پیدا کند، آن هم درحالی‌که کمتر از شش ماه از آغاز به کار یک دهه دوران ریاست‌جمهوری احمدی‌نژاد است.

همان‌طور که برخی در شبکه‌های اجتماعی اشاره کرده‌اند، وضعیت کنونی دلار می‌تواند با این مصرع توصیف شود: «ما ز بالايم و بالا می‌رويم». واکنش به قیمت دلار را که در یک روز ۱۵۰ تومان افزایش داشته و به چهارهزار ۶۵۰ رسیده است، می‌توان در سه دسته عمده و چندین دسته کوچک‌تر تقسیم کرد: یک عده به نقد سیاست‌های روحانی، رئیس‌جمهور، پرداخته‌اند. یک عده دوران ریاست‌جمهوری احمدی‌نژاد و